BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII"

Anul al 54-lea — 14 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei — 14 Pagini — Nr. 271 Sâmbătă 2 Octombrie 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Spre prăpastie

Savantul francez Roger Lambelin scria în 1923, în prefața unui documentat studiu al regretatului Ion I. Moța apărut în editura „Libertatea" dela Orăștie:

„Din nenorocire, în frumoasa voastră țară, izraeliții au roit și s'au înmulțit în proporții îngrozitoare. La țară au pus mâna pe pământuri, fără ca să aibă de gând, bine înțeles, să le lucreze cu brațele lor; în orașe sunt stăpânii industriei și comerțului. Au pus stăpânire pe barou. Ultimele statistici, pe care le posed, datează din 1920 și aflu acum că, de trei ani încoace, progresiunea invaziei a mai crescut încă. In 1920 de pildă, erau la Iași 17 avocați evrei, astăzi sunt 59.

Ce să mai spun despre licee și Universitățile vieții voastre intelectuale? Dacă revendicarea foarte modestă a lui „Numerus clausus" pe care americanii au reușit să-l impună în Statele Unite n'ar ajunge la izbândă în România, ați avea în curând o zdrobitoare majoritate de evrei în toate carierele libere: medici, magistrați, profesori, advocați etc., și s'ar sfârși, în scurt timp, cu cultura și chiar cu naționalitatea voastră!

„E, prin urmare, timpul suprem să vă apărați cu voinicie și apărându-vă pe voi, fiți încredințați că apărați o mare cauză care depășește granițele voastre, aceea a conservării sociale și a civilizației creștine".

Ce ar spune astăzi Roger Lambelin, când ar vedea drama cifrelor statistice privitoare la toate domeniile muncii, dramă agravată prin criminala nepăsare cu care am lăsat să se strecoare mereu alți oaspeți nepoftiți în cetatea românească?

Ce ar spune azi despre situația din barouri savantul care se revolta la 1923, că la Iași avem 59 de avocați evrei!

Măsurile luate de atunci, legile și regulamentele, circulările platonice, totul constitue un paliativ ridicul, menit să distragă atenția publicului dela pericolul care ne împinge direct spre prăpastia de unde nu mai e scăpare.

Să cităm un singur capitol. Nu sunt constatările noastre ci ale unui senator liberal, d. prof. C. Moteanu, președintele comisiei pentru aplicarea legii protecției muncii naționale, constatări din raportul al cărui text îl publicăm în întregime în cuprinsul ziarului:

Inainte de aplicarea legii pentru protecția muncii naționale, era în personalul industriilor protejate de stat: personal ad-tiv superior minoritari și evrei 60%, azi 59,50%; personal administrativ inferior minoritar, înainte 50%, azi 56,67%; lucrători calificați evrei și minoritari înainte 30,80%, azi 58,30%; personalul tehnic superior, evreii și minoritarii, era înainte de aplicarea legii în proporției de 32%, azi sunt 55,60%; personal tehnic inferior, înainte 40%, azi 46,80 la sută; lucrători calificați, înainte 23%, azi 47,46%. Doar la categoria lucrătorilor necalificați (pălmași și hamali) elementul românesc din cele 15 milioane din țară este puțin mai mare decât cel al evreilor și minoritarilor.

In industria textilă, care se bucură de un protecționism extraordinar al statului, proporția elementului românesc întrebuințat e și mai izbitoare.

Personalul administrativ superior: români: 12,86%; evrei și minoritari 76,23% (restul pașaportari).

Personalul administrativ inferior: români 18%; evrei și minoritari 75% (restul pașaportari).

Personalul tehnic superior: români 22%; evrei și minoritari 64 la stuă (restul pașaportari).

Personalul tehnic inferior: români 20 la sută; evrei și minoritari 51,50%; pașaportari 28%.

Lucrători calificați 18,20% români; 72% evrei și minoritari; necalificați 35% români; 63.20% evrei și minoritari.

Constatările acestea sunt făcute de un senator guvernamental investit cu o însărcinare oficială. Ele sunt absolut asemănătoare cu toate celelalte constatări făcute în toate ramurile activității din ogorul muncii manuale ori intelectuale în România întregită.

Mai poate fi vorba doar de „unele cazuri", când nici măcar enormitatea rostită atât de senin că națiunea dominantă a fost pusă pe picior de egalitate cu evreii și minoritarii, nici măcar această aberație nu este confirmată de cifre?

Năzuințele celor 15 milioane de români, cari vor să fie stăpâni în țara lor, vor înlătura din sufletul masselor populare pe toți acei politicieni cari privesc problemele de viitor ale neamului doar prin prisma intereselor lor bănești.

După intrevederile dela Berlin

Primirea strălucită a d-lui Benito Mussolini, în Germania și declarațiile publice ce le-au făcut în Câmpia Maiului, de lângă Berlin, conducătorul Reichului al III-lea și șeful guvernului italian, au accentuat legăturile spirituale și politice dintre statele respective.

Atât d. Hitler, cât și d. Mussolini au ținut să confirme existența și solidaritatea axei Roma-Berlin; să precizeze scopurile ce urmăresc cei ce se sprijină pe această axă și să proclame voința lor de pace în cadrul intereselor comune ale națiunilor lor și ale civilizației europene, amenințată de bolșevismul asiatic.

S'a vorbit la Berlin, și de cele două sisteme politice — fascismul și social-naționalismul — formulându-se chiar definiția lor.

După d. Mussolini, cele două sisteme au ceva comun în concepțiile lor, în manifestarea voinței colective, — ca forță determinantă în viața și dezvoltarea popoarelor; în organizarea muncii constructive și în noua educație a tineretului; după cum ele se apropie prin dușmănia ce le-au declarat-o comunismul internațional, ca și prin respingerea materialismului istoric.

Să nu uităm că cele două sisteme politice, care au atâtea puncte de contact, s'au născut după războiul mondial, într'o Europă divizată și frământată de convulsiunile refacerii sale.

Atunci s'a și produs apropierea între Italia și Germania.

Ce a determinat această apropiere între un stat victorios și un stat învins?

Italia, ca și Germania, s'au considerat nedreptățite și umilite.

„Din marele război — scria în 1934 d. Francesco Coppolo într'un articol publicat în „L'Esprit international" — și din victoria plătită cu sângele a peste 600.000 de morți și a peste un milion de răniți, Italia n'a tras mari beneficii, ca alți învingători, în teritorii, în colonii, în materii prime, în despăgubiri de război".

Germania, s'a considerat și ea umilită, înlănțuită, redusă în posibilitățile sale de dezvoltare și de refacere, căci a pierdut o parte din teritoriile sale, toate coloniile și a fost obligată la reparațiuni.

Dar, Germania a fost învinsă și a suferit consecințele politicii sale dinainte de 1914.

Pentru prima oară în istorie, o națiune învingătoare s'a găsit în aceeaș stare de spirit cu o națiune învinsă din cauza condițiilor păcii.

Iată principalul element de ordin psihologic, care a contribuit la apropierea italo-germană.

D. Hitler, în discursul ce l-a pronunțat la Berlin, a amintit că, înainte de venirea la putere a național-socialismului, în acea perioadă de grele încercări pentru țara sa, „Italia a fost aceea care nu a participat la umilirea Reichului și Italia fascistă a dat dovadă de o largă înțelegere a nevoilor Germaniei", ca și a „ideilor și doctrinelor naziste".

După aceea s'a putut constata un oarecare paralelism și în politica externă, care a condus la comunitatea de idei și de acțiune, după ce s'a risipit teama Italiei fasciste cu privire la proectele de expansiune ale Germaniei spre Alpi și Adriatică, prin realizarea Anschlussului și s'a accentuat mai mult pericolul comunist în Europa prin activitatea Internationalei III-a și prin intervenția Sovietelor în afacerile spaniole și în Mediterană.

Ce se desprinde însă din declarațiile făcute de d-nii Hitler și Mussolini cu privire la politica celor două state în legătură cu problemele internaționale și interesele păcii?

S'a crezut că rostul întrevederii celor doi bărbați de stat, va fi încheerea unei alianțe secrete, care ar pune pacea în pericol.

D. Mussolini a declarat, că scopul călătoriei sale n'a avut și n'are nimic ce s'ar putea tăinui, sau ar semăna cu o uneltire împotriva păcii, într'o Europă destul de fărâmițită și amenințată de pericolul comunist.

„Tuturor acelora cari se întreabă cu îngrijorare în lumea întreagă — a spus șeful guvernului italian — ce va putea ieși din întrevederea dela Berlin — pacea sau războiul? — Führer-ul și cu mine le putem răspunde împreună cu voce puternică: Pace!".

Această declarație solemnă și categorică, pe care a ținut s'o facă d. Mussolini, atât în numele său, cât și al d-lui Hitler, nu poate decât să bucure pe apărătorii păcii.

Ea nu poate fi pusă la îndoială, când în ajunul acestei întrevederi, s'a putut constata o apropiere între Italia, Franța și Anglia prin adeziunea celei dintâi la acordul mediteranean, — adeziune ce s'a făcut, firește și cu consimțământul Germaniei.

„Le Temps" a subliniat, acum câteva zile, importanța acestui fapt și l-a interpretat, ca un indiciu sigur de destindere și ca „o prefață favorabilă" întrevederilor dela München și Berlin.

El a scris că „atât la Berlin, cât și la Roma se prețuește întreaga valoare a destinderii" și „totul autorizează să se creadă că negocierile franco-italiene și italo-britanice vor deschide calea spre un acord mult mai general".

Declarațiile d-lor Mussolini și Hitler, în favoarea unei politici pacifice a Italiei și Germaniei, confirmă această destindere și tendințele spre un acord general, însă cu excluderea U. R. S. S.

Notăm, că și acordul mediteranean s'a putut înfăptui numai prin excluderea U. R. S. S. din sistemul de control al mării Mediterane. Trebue apoi să reținem din aceleași declarații, scoaterea în evidență a pericolului comunist, pentru toate statele civilizate, care a contribuit și mai mult la apropierea dintre Italia și Germania.

R. SEIȘANU

Șeful bisericii ortodoxe polone, în România

I. P. S. mitropolit Dionisie al Poloniei (x) și I. P. S. Patriarh Miron (xx) la mânăstirea Cernica

Gravă epidemie de dizenterie în Japonia

Tokio, 29 (Rador). — In provincia Fonkuaka a isbucnit o gravă epidemie de dizenterie.

Până acum au încetat din viață 300 de bolnavi din 550.

Crimă din imprudență

Târgoviște, 29 Sept.

O nenorocire datorită imprudenței s'a întâmplat pe moșia Casei Rurale din comuna Sturzeni.

Brigadierul silvic Ștefan Mavric a plecat în inspecție, în pădure, însoțit de tânărul Ion C. Georgescu, lucrător în serviciul c. f. r., originar din orașul Călărași (Ialomița).

Ajungând la punctul „Delușel", brigadierul, care avea o armă în mână, s'a împiedicat de o buturugă, căzând.

In cădere, arma s'a lovit de buturugă și s'a descărcat în tânărul Georgescu, care a murit pe când era transportat la spital.

Parchetul a dispus facerea cuvenitei anchete și a autopsiei.

Ciocniri sângeroase în India

Simila, 29 (Rador). — In regiunea Waziristan, în apropiere de Razmuk, s'au produs două ciocniri grave între triburile disidente și trupele hinduse.

*

Bombay, 29 (Rador). — In cursul luptei care s'a dat în Waziristan, între trupe și un trib de rebeli, douăzeci de rebeli au fost uciși, iar opt au fost serios răniți.

Doi soldați indieni au fost uciși, douăzeci au fost răniți, iar un căpitan englez este ușor rănit.

Un vapor cu material de război pentru Spania dispare din portul Gdynia

Varșovia, 29 (Rador). — Ziarele anunță din portul Gdynia că pe bordul vaporului de comerț „Jaron", sub pavilion englez, ar fi isbucnit o revoltă, care a fost înăbușită. Patru marinari, capii revoltei, au fost debarcați.

Se pare că vaporul era încărcat cu material de război, încărcat dintr'un port al mării Baltice, pentru Spania republicană. „Jaron" s'a oprit la Gdynia numai pentru a-și improspăta depozitele de combustibil.

După restabilirea ordinei pe bord primul ofițer al vasului a convins pe însoțitorul prețioasei încărcături să coboare pe uscat, pentru a înștiința pe patronii săi despre incidentele isbucnite la bord. Insoțitorul lucra în contul unei companii franceze de navigație, care afretase vasul „Jaron".

In cursul unei plimbări prin oraș, primul ofițer al vasului a fugit, lăsând pe însoțitor pe uscat. Acesta, alergând în port, a constatat cu uimire că și vasul dispăruse în largul mării.

Ziarele cred că „Jaron" a fost răpit, din cauza încărcăturii sale prețioase.

Se pare că vasul în chestiune și-a schimbat de mai multe ori numele și că nu este trecut în registrele vaselor britanice, ca având dreptul să arboreze drapelul Marei Britanii.

Paza la percepții și administrații financiare

Pentru asigurarea unei bune paze a percepțiilor și administrațiilor financiare, ministerul de finanțe a făcut o intervenție la ministerul de interne, în urma căreia inspectoratul de jandarmi a dat următorul ordin comandanților de legiuni din țară:

„Pentru a se preveni spargerile și furturile din localurile percepțiilor fiscale, precum și tentativele al căror număr a crescut în mod îngrijorător în timpul din urmă, și pentru a garanta o siguranță cât mai perfectă banului public care se păstrează în aceste localuri, este necesar ca posturile de jandarmi să le acorde mai multă o mai continuă grijă.

Pentru aceasta ordon ca la oarganizarea patrulărilor să se aibe în vedere ca localurile percepțiilor să fie atinse cât mai des posibil.

In plus, se vor organiza în cursul nopții, ori de câte ori este posibil, controluri inopinate vizând numai percepțiile. Ele vor fi executate de jandarmii cari se află la post și chiar de către șefii de posturi, la ore cât mai diferite.

Comandanții de legiuni vor studia situația locală a fiecărui local de percepție și vor da ordine de detaliu, fără ca prin aceasta să se stingherească mersul general al serviciului".

Moară aruncată în aer de explozia unui motor

Oradea, 29 Sept.

O puternică explozie a asvârlit în aer moara Jozsa, din com. Cherisc, jud. Bihor.

Din motive necunoscute, până acum, motorul din interiorul sălii de mașini a explodat.

O panică de nedescris a cuprins populația comunei.

Clopotele bisericii au fost trase pentru alarmă.

Cu mare greutate, sătenii au putut, depunând sforțări uriașe, să stingă focul, care isbucnise în urma exploziei.

Mașinistul Alexandru Mihai, de 43 ani, a fost grav rănit și a fost transportat la spitalul din Oradea.

S'au întreprins cercetări spre a se stabili cauzele exploziei.

D-nii Mussolini și Hitler la Muenchen

Pagube produse de inundații în Iugoslavia și Italia

Ljubliana, 29 (Radio Central). Din cauza ploilor din ultimele zile, apele râului Mura au crescut peste măsură, producând mari pagube în satele din regiunea prin care trece acest râu.

*

Milano, 29 (Radio Central).— Inundațiile provocate în ultimele zile de revărsarea apelor în regiunea munților Apenini au produs mari pagube. Apele au luat două poduri, iar trei persoane s'au înecat.

Un radiolog operat a 14 oară

Paris, 29 (Rador). — „L'Intransigeant" anunță că radiologul Charles Vaillant, bolnav de radiodermită, a fost azi dimineață pentru a 14-a oară operat.

Operația s'a făcut la pielea de pe pântece.

Explozia din Elveția

DISPARIȚIA UNUI INGINER SOVIETIC

Bale, 29 (Rador). — Autoritățile elvețiene au deschis o anchetă împotriva unor tehnicieni ai fabricii de aici, în care s'a produs ieri o violentă explozie.

Trezește bănuieli faptul că un inginer sovietic, care trebuia să asiste al încercările mașinilor, nu s'a prezentat în ultimul moment și apoi a dispărut fără urme

Numărul victimelor se ridică la 6, în urma morții unui inginer.

Mareșalul Balbo în Iugoslavia

Belgrad, 29 (Rador). — *Aseară au sosit cu automobilul la Liubliana mareșalul Balbo și d-na Balbo.*

Trecând azi dimineață prin Zagreb, mareșalul Balbo a declarat că a venit în Iugoslavia ca simplu turist.

Traficanții la pușcărie!

Dar toți, nu numai cei aleși pe sponci!..

Am înregistrat la timp în cronica judiciară, interesanta captură nouă făcută de d. jude-instr. Mitulescu printre cei cari au traficat cu biletele de intrare în țară și de liberă petrecere (!?) admise cetelor de haimanale internaționale strecurate clandestin pe pământul prea răbdător al României noastre.

Mărturisirile arestaților de până acum desvăluiesc stări de lucruri — inscăunate la ministerul de resort — pe cât de scandaloase pe atât de alarmante.

Invederează, în prim rând, că pentru o mână de arginți orice aventurier, de ori unde venit, poate obține aprobarea de a pătrunde în țară.

Șperț să făgăduiască! Fiindcă samsari și traficanți se găsesc destui! Iar rezoluția ospitalieră e neînchipuit de generoasă.

Restul îl completează agenții — știuți și neștiuți — ai ocultei însărcinate cu importarea străinilor nedoriți.

Wexlerii diverși, adaugă în apostilele miniștrilor nume noui, cu zecile; falsifică dispozițiunile; înșeală vigilența organelor polițienești; și de fie ce cap de străin tolerat aprobat prin complezența mânuitorilor de rezoluții, introduc câte zece în plus, firește dintre aceia cari n'au curajul să solicite pe față favoarea.

Față de această ofensivă a veneticilor, se impun măsurile cele mai drastice de prevedere și reprimare.

Se pare totuși că corectivele și pedepsele întârzie.

Nu se mai primesc asigurări contra riscurilor de război

Londra, 29 (Radio Central).— Uniunea generală a societăților de asigurare, care cuprinde peste 300 societăți de asigurare din toate statele din lume, a hotărît să nu mai primească asigurări pentru riscurile de război.

Hotărîrea aceasta e motivată pe activitatea dezastruoasă a aviației militare în războiul modern, precizându-se că raza prea mare de acțiune a avioanelor de bombardament face ca distrugerile provocate de acestea să fie nelimitate.

Fuzionarea a două mari ziare engleze

Londra, 29 (Rador). — *Cu începere de Vineri dimineață, ziarele „Morning Post" și „Daily Telegraph" vor fuziona.*

Noul ziar, care va lua locul celor două, va purta numele de „Daily Telegraph and Morning Post".

„Morning Post", care apare pentru ultima oară mâine dimineață, este cel mai vechiu ziar conservator, fiind înființat în Noembrie 1772.

Incetarea apariției sale se datorește dificultăților financiare, prin care a trecut în ultima vreme. Ziarul a fost cumpărat de lordul Camrose, proprietarul ziarului „Daily Telegraph". Cu începere de Vineri 1 Octombrie, ambele ziare, fuzionate, vor apare subt un titlu care înglobează titulaturile ambelor ziare.

M. S. Regina Maria a României, M. S. Regina Marioara a Iugoslaviei și Arhiducesa Ileana, la Balcic

Balcic, 28 Sept.

Azi dimineață orașul a îmbrăcat haina de mare sărbătoare. Tricolorul fâlfâie la toate casele iar velințele și covoarele naționale împodobesc balcoanele.

Pe un frumos arc de triumf împodobit cu verdeață, se vede scris *„Bine ați venit"*. Balcicul tot a ieșit să întâmpine pe M. S. Regina și pe Augustele Sale fiice, spre a-I sărbători însănătoșirea, și să-I spună din tot sufletul „Bine ați venit Majestate".

Școalele primare, secundare și lume multă venită din satele din împrejurimi au ieșit în întâmpinarea înalților oaspeți.

La ora 9,15, după o oprire de cinci minute în com. „Regina Maria", unde 50 de călăreți macedoneni în costumele lor pitorești ieșiseră în fruntea întregului sat, primarul comunei a oferit M. S. Regina Maria tradiționala pâine și sare.

La ora 9,20, M. Sa coboară în Balcic, în uralele mulțimii, care aruncă în calea mașinii buchete mari de flori. La ora 9,30 M. S. Regina Maria însoțită de M. S. Regina Marioara a Iugoslaviei cu prințul Tomislav și Arhiducesa Ileana ajung la palatul *Tenhaiva*, proprietatea M. Sale, unde toate autoritățile civile și militare, în frunte cu d. George Fotino, primarul orașului, O întâmpină oferindu-I pâine cu sare și un frumos buchet de orhidee.

Primarul urează M. Sale „Bun venit", exprimând bucuria pe care o simte întreaga populație a Balcicului, văzând-O din nou sănătoasă. O străjerița oferă M. Sale un frumos buchet de flori de câmp.

M. S. Regina va sta la Balcic mai multe zile.

Țăranii și statul

de A. CORTEANU

Formula „Stat țărănesc" are un înțeles politic de care noi nu vrem să ne ocupăm aci. Ceea ce am vrea noi să lămurim în aceste câteva rânduri ar fi măsurile pe care ar trebui să le ia statul și sacrificiile pe care ar trebui să le facă el pentru a da o deslegare problemei țărănești.

In ce constă această problemă?

Populația satelor numără cam vre-o 14 milioane de oameni. Aproape toată această suflare omenească trăește din agricultură. Raportând numărul oamenilor la suprafața pământului disponibil, vedem că oamenii sânt într'un număr mult prea mare față de suprafața pământului cultivabil.

Mai mult decât atât, populația rurală crește în toate provinciile, afară de Banat, cu peste un sfert de milion de suflete pe an. La fiecare patru ani avem deci un milion de țărani mai mult și pământul rămâne tot cât a fost, ba încă mai slab și mai sărac în fiecare an, fiindcă obiceiul gunoitului și al îngrășămintelor chimice nu există la noi. Țările a căror populație crește, trimet peste hotare emigranți cari să-și caute hrana în ținuturi unde se simte nevoe de brațe.

Dacă emigrarea este oprită de țările cari ar putea primi populație nouă muncitoare, se naște războiu, cum se întâmplă acum cu Japonezii.

Țara noastră are o populație rurală mult mai mare decât îi îngădue suprafața de pământ cultivabil. Ea nu exportă însă oameni cari să fie colonizați aiurea ci exportă produse alimentare cari abea ar fi deajuns pentru a hrăni omenește surplusul de populație agricolă. Aceasta este problema agricolo-țărănească pe care țara noastră trebue s'o rezolve în conformitate cu necesitățile timpului și după datele civilizației moderne.

Rolul statului este covârșitor în această grea misiune de a raționaliza agricultura și de a da de lucru surplusului de populație rurală. Se vor întreba unii: ce poate să facă statul? A încercat și mai încearcă și acum cu cooperativele, pentru care cheltuește bani mulți, și ține o mulțime de funcționari, dar rezultatul e așa de mic față de imensitatea problemei, încât nu se simte nimic, sau aproape nimic. E ca și cum o ceată de oameni s'ar încerca să abată Dunărea, cărând apă din ea cu găleata. Se vede apă cărată, dar nu se vede și nu se va vedea Dunăre mutată.

E adevărat că pe calea cooperației nu se poate face mare lucru, oricare ar fi zelul și priceperea conducătorilor mișcării. Cooperația nu trebue disprețuită, fără îndoială, dar

(Continuare în pag. 2-a)